ئابووری

کوردستان 234 ملیۆن دۆلاری داهاتی نەوت لە بەغدا وەردەگرێ

ڕووداو- Dow Jones

لەداهاتی نەوتەکانی شوبات و ئاداردا ڕەوانەی نەرەوە کراوە، حکومەتی هەرێمی کوردستان 243 ملیۆن دۆلاری لە بەغدادە وەرگرت. ئاشتی هەورامی، وەزیری سامانە سروشتییەکان ڕایگەیاند کە ئەو پارەیە نەتریتە سێ کۆمپانیای وەبەهێنەری نەوت لەوانەی لەهەردوو کێڵگەی ڕاخۆ و تەقتەق کاردەکەن. ئەمە یەکەم جار پارەی داهاتی نەوتە کە هەرێمی کوردستان بۆ خۆیی وەردەگرێتەوە. هەتا ئێستا کۆمپانیاکان وەریدەگرت، ئەوەش بریتییە لە 50%ی داهاتی ئەو نەوتەی کێڵگەکانی هەرێمی کوردستان کە لەماوەی ئەو دوو مانگەدا لەرێگەی بۆڕی نەوتی نیشتمانی عێراقەوە هەناردە کراوە کە نزیکەی 2.1 ملیۆن بەرمیل بووە.

$100 =	120650	= $715 = 1تەن شیلی خوماڵی	= $740 = 1تەن شیلی هاوردە
€100 =	173750	= $105 = 1تەن چەپەڵتۆی خوماڵی	= $110 = 1تەن چەپەڵتۆی تورکی

(ڕووداو) فایلی دابەشکردنی زەوی و موساتەحە لە عەنکاوە هەڵدەداتەوە

سەرۆکی شارەوانی عەنکاوە دەدرێتە دادگا و بەرپرسانی ناحیەش لە دەدرێ

(فۆتۆ : شێروان موحسین)

ئەنجامدانی پرۆژەیەک لە عەنکاوە

سالح قادر
ڕووداو - هەنکاوە

سەرۆکی شارەوانی عەنکاوە لەسەر داپەشکردنی چوار هەزار پارچە زەوی دەدرێتە دادگا، ئەوەش ئەو کارە بە شێتێکی شەخسی وەسفدەکات و دەڵێ "لە دادگا مـن بڕاوە دەدم". لەلایەکی دیکەوە بەرپرسانی ناحیە لەسەر کارەکەی لادەدرێ و بەرپرسانی کارگێڕیی دادگای بەرایی عەنکاوە لە شوێنەکەی دادەمێزێ.

ئەوەی سکاڵای لەسەر سەرۆکی شارەوانی عەنکاوە تۆمارکردووە، جەمال مەڕقوس، سەرۆکی پێشووی شارەوانی عەنکاوەیە. هەرچەندە ئامیرلو ئامادەنەبوو هیچ قسەیەک لەوبارەوە بکات، بەڵام تائێستا چەندین بابەتی لەسەر "کەمەکوڕییەکان"ی بەرپرسانی ئیدارەی شارێچکەی عەنکاوە لە ماڵپەڕی عەنکاوەدا بڵاوکردووەتەوە. مەڕقـوس کـە کادیرێکی پارتیبە، سەرۆکی هەرێمی کوردستانیشی بە نامە لەو کەمکوڕیانە ئاگادار کردووەتەوە.

شارۆچکەی عەنکاوە کە نزیکەی 10 هەزار ماڵ دەبێ، کە زۆربەیان مەسیحین، لەساڵی 2006 شارەوانییەکەی خرایە سەر ئەنجوومەنی وەزیران.

4 هەزار پارچە زەوی دراوەتە کێ؟

لە ماوەی ڕابردوودا نزیکەی چوار هەزار پارچە زەوی لە شـارۆچکەی عەنکاوە دابەشکراون، بەڵام سـەرجاوەیەکی ئاگادار بـە (ڕووداو)ی ڕاگەیاند "بەشـێکی زۆر لەو زەوییانە دراونەتە ئەوانـەی لە دەرەوەی سـنووری شـارەوانی عەنـکاوەن، حکومەتیـش دەتوانێ سـەیری فایلەکانی شارەوانی بکات و ئەوکات ئەمەی بۆ ڕوونـدەبێتەوە". ئەو سەرچاوەیە ئاماژەی بەئاوی یەکێک لەوانەدا کە هـاوڵاتیی هەرێمی کوردسـتان نییە و لە عەنـکاوە زەوی پێدراوە "هاوڵاتی ماریا جان عەبدوڵلەسیح، کە خەڵکی بەغدایە پارچە زەوییەکی لە سنووری شارەوانی عەنکاوە وەرگـرتووە، بە ژمـارە 848/108 کەرتی 5ی عەنکاوە، کە ڕووبەرەکەی 248 مەتر دووجایە، هەر دوای وەرگرتنی یەکسـەر فرۆشـتووییەتییەوە بە شێرزاد کان هەتا ئەقڵاوەیی".

ئەو سەرچاوەیە گوتیشی "چەندین مەسیحی کۆیە، شـەقڵاوە، دیانـە و هاوبەش و بابیتان و موسـڵ لە عەنکاوە زەویـان وەرگـرتووە". هەروەها گوتی "زۆربەی ئەو زەوییانە بەدەر لە ڕێنمایـیەکان دابەشکراون".

هەرهاد مەنسور، سەرۆکی شارەوانی عەنکاوە، هەرچەکانی وەرگرتنی زەوی ئاشکرا کرد و گوتی "دەبێ ئەوەکسە 10 سـاڵ لە عەنکاوە نیشتەجێ بووبێ، ئەوانەی زەوییان لە عەنکاوە وەرگرتووە دانیشتوانی شارۆچکەی عەنکاوەن". سـەبارەت مارییـا ئەمونەی وەک ئەوەش گوتی "ڕاسـتە ئەوان خەڵکی دەرەوەی هەرێمی کوردسـتانن، بەڵام ئەوانە لێرە هەرمانیە، بۆ نمـوونە ماریا پێنج ساڵە هەرمانیـە لە شارەوانی عەنکاوە". گوتیشی "بەردەوام لە تێشکردن نسبەی هەڵە دابنێ، 4 هەزار پارچە زەوی دابەشکراوە، باسی یەک پارچە زەوی دەکرێ".

زەوی موساتەحە بۆ فرۆشتن

بەپێی ئەو بەڵگەنامانەی دەسـت (ڕووداو) کەوتوون، تەنـد شـوێنێکی خزمەتگوزاری زەوییەکانیان لەسـەر هاوڵاتیـان ئاپۆکراوە، لەوانەش (سوق محلی)، کە ڕووبەرەکەی زیاتر لە 2000 مەتر دووجا و دەکەوێتە نێوەڕاستی عەنکاوە، لەسەر هاوڵاتی هاوێز جەبەلی ئاپۆ کراوە.

بەپێی نووسراوی ژمارە 2058ی ئەنجوومەنی وەزیران کە لە 2011/8/31 دەرچووە، ڕووبەری 10800 مەتر دووجایە لەسەر هاوڵاتی ویسام سـەخریا مەرقس، ئاپۆکراوە، کە لە ئەسـتڵا خەڵکی شارۆچکەی کۆیەیە و نیشتا لە وڵاتی سوێد دادەنیشێ.

هەروەهـا زەوی ژمارە 115/50 کەرتی 5ی عەنکاوە، کە ڕووبەرەکەی 5 دۆنمە لە نووسراوی ئەنجوومەنی وەزیران ژمـارە 22655 لە ڕۆژی 2009/9/9 لەسەر هاوڵاتی نەجیب ئاغجان مامەندۆ ئاپۆکـراوە بۆ کەنالـی تەلەفزیۆنی عەشتار.

سەرچاوەکەی (ڕووداو) ئاماژەی پەوەدا کە "ئـەو زەوییەی کەنالـی عەشـتار مۆڵکی چەند هاوڵاتییەک بووە، دوای ئەوەی ئەو هاوڵاتیانە ناوەتیـیـان دەربـڕیوە کێشـکە بە سـوڵەی عەشـایری چارەسـەرکراوەو لە شوێنی دیکە زەویان بۆ ئەرخانکراوە".

سـەبارەت بەو زەوییانەی لەسـەر ویسام ئاپۆ کراوە، سـەرۆکی شـارەوانی عەنکاوە گوتی "هیچ قسەیەکم نییە لەسـەر ئەوانە، کە دەڵێی نووسـراوی ئەنجوومەنی وەزیرانـە ئەوە. من پەیوەندییم پێوە نییە و ناتوانم فەرمانی سـەرووی خۆم ڕەتبکەمەوە". گوتیشـی "ئەوەی هاوێز جەبەلی کاتی خۆی بەشێوەیەکی ڕاسـتەوخۆ بڕیارێکی ئەنجوومەنی وەزیران پێی فرۆشراوە ئێستا مۆڵکی ئەوە".

سـەبارەت بە زەوی کەنالی عەشـتاریش، سەرۆکی شـارەوانی عەنکاوە گوتی "کەنالی میللەتێکە، هەر مۆڵکێکی ئێ وکەنالە مۆڵکی ئەو میللەتەیە، ئەوان داواکارویەکیان پێشکەشکردن کۆمپانیای هومس ئینتەرناشنال گرووپ.

هەرهاد مەنسـوور لەبارەی فرۆشـتنەوەی زەوی موسـاتەحە گوتی "خاوەن گرێبەسـت دەتوانن خەڵک بەشـدار بکات لە پڕۆژەکەی، بەڵام ئەگەر بیەفرۆشـێتەوە دەبێ 20%ی کرێ بداتە حکومەت". ئامیرلو ئاشـکرایکرد هەردوو گرێبەستی نوزەیراو ڕێنایان هەڵوەشاندووەتەوە "ئەوان فێڵیان لـە حکومەت کردبوو، بە دزی زەوییەکەی فرۆشتبوو".

بە هەزاران مەتر زەوی تاپۆ دەکرێن

بەپێی ئەو بەڵگەنامانەی دەسـت (ڕووداو) کەوتوون، چەنـد شـوێنێکی خزمەتگوزاری زەوییەکانیان لەسـەر هاوڵاتیـان ئاپۆکراوە، لەوانەش (سوق محلی)، کە ڕووبەرەکەی زیاتر لە 2000 مەتر دووجا و دەکەوێتە نێوەڕاستی عەنکاوە، لەسەر هاوڵاتی هاوێز جەبەلی ئاپۆ کراوە.

بەپێی نووسراوی ژمارە 2058ی ئەنجوومەنی وەزیران کە لە 2011/8/31 دەرچووە، ڕووبەری 10800 مەتر دووجایە لەسەر هاوڵاتی ویسام سـەخریا مەرقس، ئاپۆکراوە، کە لە ئەسـتڵا خەڵکی شارۆچکەی کۆیەیە و نیشتا لە وڵاتی سوێد دادەنیشێ.

هەروەهـا زەوی ژمارە 115/50 کەرتی 5ی عەنکاوە، کە ڕووبەرەکەی 5 دۆنمە لە نووسراوی ئەنجوومەنی وەزیران ژمـارە 22655 لە ڕۆژی 2009/9/9 لەسەر هاوڵاتی نەجیب ئاغجان مامەندۆ ئاپۆکـراوە بۆ کەنالـی تەلەفزیۆنی عەشتار.

سەرچاوەکەی (ڕووداو) ئاماژەی پەوەدا کە "ئـەو زەوییەی کەنالی عەشـتار مۆڵکی چەند هاوڵاتییەک بووە، دوای ئەوەی ئەو هاوڵاتیانە ناوەتیـیـان دەربـڕیوە کێشـکە بە سـوڵەی عەشـایری چارەسـەرکراوەو لە شوێنی دیکە زەویان بۆ ئەرخانکراوە".

سـەبارەت بەو زەوییانەی لەسـەر ویسام ئاپۆ کراوە، سـەرۆکی شـارەوانی عەنکاوە گوتی "هیچ قسەیەکم نییە لەسـەر ئەوانە، کە دەڵێی نووسـراوی ئەنجوومەنی وەزیرانـە ئەوە. من پەیوەندییم پێوە نییە و ناتوانم فەرمانی سـەرووی خۆم ڕەتبکەمەوە". گوتیشـی "ئەوەی هاوێز جەبەلی کاتی خۆی بەشێوەیەکی ڕاسـتەوخۆ بڕیارێکی ئەنجوومەنی وەزیران پێی فرۆشراوە ئێستا مۆڵکی ئەوە".

سـەبارەت بە زەوی کەنالی عەشـتاریش، سەرۆکی شـارەوانی عەنکاوە گوتی "کەنالی میللەتێکە، هەر مۆڵکێکی ئێ وکەنالە مۆڵکی ئەو میللەتەیە، ئەوان داواکارویەکیان پێشکەشکردن بۆ زەوییەکان ڕاشتاڵ